

Vihar Béla: Koppány estéje

A fakupát a kőasztalra vágta,
és görcsbe rándult inas, mongol arca,
csapdosta medvevállát hajfonatja. –
A benyílóban füstölgött a fáklya.

Mi lesz a magyar? – e kérdés gyötörte:
lám, betörik, mint a pusztai kancát,
s ezért özönlik az idegen papság,
hogy önvesztébe, szolgaságba lökje.

Hát ezt akarja Geyza fene fattya?
Szabadság helyett kínálna ekéket?
Már lekergették lováról a népet,
az őskötést a gaz Vajk megtagadta.

Ily fájdalom dúlt háborgó haraggal
Koppány szívében. Siratta a berket,
hol hajnaltájt lágy szűzek énekeltek,
s ősz táltosok forogtak pőre karddal.

Most meg a halál rút istenét hozzák,
hogy lábánál sunyítsunk győtrelemmel –
így sajgott kínja – hisz az új hit nem kell,
ha lángözönbe fullad is az ország.

A tölgyesekből hangja kélt a szélnek,
s féltérdre bukva, mint kit tagló vert le,
döbbenten látta: síri mélybe veszve,
sámáni árnyak tépik a sötétet.

Kitört az éjbe, megborzongott titkán.
Fény lobbant, tornyok... Nézte iszonyodtan:
valami új kezdődik, s a magosban,
a Sors üllőjén kovácsolja István.

S a távolból, akárha kúrthang szólna:
a ködgomolyban századok füstje száguld,
és csikordulva, ropogva kitárult,
vaspántos kapujával, Európa.

(1959)

*

Ratkó József:
István imája

Jó reggelt, Isten! - Inkább jó napot!
Világ födelét fölnyitottad immár,
s fényed özönlik, nyitnak csodáid is –
szellő bókol, madár ujjongva szólal,
minden teremtet lélek, lelkes állat,
a millió fű mind s külön-külön,
az érzéketlen kő is megragyog.
Édességét, jó ízeit a létnek
hatalmas karral terjesztetd közöttünk.
Dicséret érte! – Emberről nyugodt vagy?
Törődsz velünk. – Három halál ma is.
Kettő rajtam – s a harmadik tiéd.
S vajh, szerte mennyi – számon tartod-e?
Be sok halált ítéltem a nevedben –

Be sok halállal intettél pedig!
A hit vezérelt, nem Te – már tudom;
s az én bűnöm, hogy nem értettelek. –
Zúgó zápornak Te ki utat osztasz,
hogy gyenge fűnek jövőjét kihozza –
engem eképpen miért nem segítesz?
Vagy bűneimmel kötöttél magadhoz?
Rám nehezedtél, utaim elálltad!
Jóságomat is megtorlod, Uram!
Te, aki látást követelsz a vaktól,
s a lába-vesztett embertől, hogy járjon,
s imára fogja kezét a kezetlen,
Uram, ne kérd azt, ami lehetetlen!
Aki most tanul, tanúnak ne hívd!
A hit, ha vak, akkor csak bajt okoz!
Rosszul mérted fel, Uram, az én erőmet!
Málhádat tovább nem tudom cipelni.
Nincsenek immár csak halottaim! –
Lenni nem kezdett s véghetetlen Úr, ki
markoddal megmérsz minden vizeket
s araszoddal az egeket beéred,
ki haragodnak egy leheletével
világot fűjsz el, csillagot kioltasz,
s föld megindul, hegyek hanyatlanak
egy intésedre, Uram – égisz érő
s hatalmaskodó népeket elejtesz,
míg virágoznak választottaid –
vigyázz reánk, hogy álljunk meg a hitben;
segíteni ne vesztegelj nekünk,
s hogy el ne esnénk, óvjad lábainkat!
Tanítsd meg, akik ellenünk uszulnak
és földeinket elcsipegetik
és sóvárognak falvaink iránt
és kiirtanák szülőtte-szavunkat,
hogy dicsérni Tégedet ne tudjunk,
és minden módon ártani akarnak,
tanítsd meg őket, Uram, haragodra!
S intsd meg, akik a szent munkát segítik
s hitre hajtott népedet pásztorolják –
örök hálát hogy tőled várjanak – mert
igen gőgösek immár, mintha ők
adták volna e földet is alánk!
Juttasd eszükbe, ki vagy Te, Uram,
s kicsodák ők! És tedd, hogy ne legyünk
gyalázatja a szomszéd nemzeteknek,
ne legyünk csúfja és játékai,

s messzire való maradékaink
rút járom alá ne vettessenek! Ámen.